

انکار

هر روز یکشنبه و چهارشنبه به پهنو و فارسی
نشر میشود

تا سیس ۹ حوت ۱۳۲۹-

یکشنبه ۲۵ حمل ۱۳۳۰-

سال اول

شماره چهاردهم

شاه پور (احمد زئی) مدبر تبلیغات
قبائل و لایه مشرقی:

در اطراف مقاله سناغان (صافی):

علاقه مغربی که بخوانند جراید ملی دارم در
حین مطالعه یکی از شماره های جریده انکار
مضمونی (بیگار و تیکه) اثر سناغانی (صافی)
نظر دقت مرا حساب و خود را وجدانا مکلف
دا نمتسم تا مصلحتا تیکه در این موضوع شخصا
دارم نظر بخراشهر سناغانی (صافی) از نظر
خواننده گان محترم بگذرانم. ر
جرگه پنجم صد نفری مرکب از ملکان... موسفیدان
و جوانان اقوام مختلف شدوار و حکومت مهند
دره در غنی خیل (مرکز حکومت کلان شنوار) -
حضور بهم رسانیده بودند. این جانب هم بر
حسب ایجاب و وظیفه در همان جا موجود بودم
بوقت موعود سناغانی رئیس تنظیمیه با مدبر فواید
عده و لایه مشرقی بر غنی خیل وارد گردید برخلاف
اکثر طبقات حاکمه با اکثر شاملین جرگه یکمال
محبت ممانعت و احوال پرسی فرمودند. بمقد
سناغانی رئیس تنظیمیه به جرگه خطاب نمود گفت:
مقصد من از آمدن باین جا ملاقات و احوال پرسی
تان و در عین زمان نمودن یک مشوره با شما است.
حکومت در نظر دارد که سرک جدید بین طور
خم و دکه را تسدید دهد و برای این مقصد تقریبا
ده لک روپیه را بمصرف برساند. حکومت و
این جانب که خدمتگار شما میباشم برای این که
بشما خدمتی کرده باشم میخواهم از یک طرف این
ده لک روپیه به جیب شما قوم غیور و باوفای
حکومت بیفتد و از طرف دیگر جو انان شما از بیگاری
که مولد هرگونه جرایم و جنایات است خلاص
شوند. لذا آرزو میکنم این کار را شما قوم بظرف
مزدورکاری و یا تیکه اجرا کنید. ملتفت شوید که
این کار بیگاری نیست باز تکرار میکنم بیگاری نیست
اگر شما برضای خود این کار را قبول میکنید خوب
والی نه مردم مناطق دیگر این سمت و متصرفان
تایید و لایه مشرقی در زمستان به لایه مشرقی
میایند برای اجرای این کار قبلا د او طلب شده اند
بمدر آن که چندتن ملکان ازین لطف حکومت و توجه
خصوصی رئیس تنظیمیه تشکر نمودند (بقیه در صفحه ۴)

نور محمد ترکی

نظریه شما چیست؟

تا چه وقت از احزاب و جمعیت های سیاسی
دیگران تصرف کنیم؟ تا کی بگوئیم که بهترین دوی
در دما احزاب صالح است؟ تا کدام زمان
نوشته کنیم و گپ بزنیم که حکومت مردم از طرف
مردم و برای مردم یگانه چاره تمام بدبختیهای
اجتماعی ما است؟ بعضی ها میگویند که مردم بی تعلیم
و تربیه بوده طوریکه شاید و باید از قوه خود
استفاده کرده نمیتوانند. ((بگذارید مردم -
هو شیار و تعلیم یافته شوند)) من میگویم خیر
را هر کس خوب گفته فوری یا تدریجی آن را قبول
و عملی میکنند مثلا "شما بیک قریه رفته از یک نفر
دهقان به لباس و طرز مکالمه خودش نه به لباس
حاکم بپرسید: (برادر جان! آیا چنان حکومت
خوب است که در آن اثناء نیرو صدای تو باشد
یعنی هر خواهش معقولی که داشته باشی و آنرا
پیشنهاد کنی و قبول شود یا اینکه حکومتی را -
خوش داری که بر ضد آرزو ها و خواہشات
مقبول تو باشد؟) معلوم دارم رقم اول را می
پسندد. ازین هم انکار نباید کرد که همیشه
دهقان برای یک بار - دوبار - حتی سه چهار
بار از قوه و قدرت خویش طوریکه لازم است کار
گرفته نخواهد توانست و حتی موقتا شاید ازین
نقطه نظر متضرر هم شویم ولی با لاخیره
بمد از چندی تجربه را انداخته قوه خود را -
صحیحتر استعمال خواهد کرد. و شخصیت های
بزرگ و مهم به میدان خواهد آمد در آن وقت است
که هو شیاری و تعلیم یافته گی در مملکت تصمیم
خواهد یافت. به طرز گذشته که تا اکنون تعلیم
یافته و هو شیار نشده ایم حالا برای چندین این
طرز جدید را بیازماییم چه این طرز در بسا مالک
نتیجه خوب داده است حتما درین جا هم
کامیابی را بار خواهد داد. بیائید فصاحت و وطن
خواهان را شروع کنیم. بمیدان در آئید و مملکت
عزیز خود را به قوه اتحاد ملی که با قری احزاب
صحیح ممکن شده میتواند آید. کنیم! کلبوب
ملی - و بیخیز لبیان و وطن پران نامه های خود را
اعلان نماید. (بقیه در صفحه ۴)

اسعد حیدران (غبار)

تحول او تکامل:

دابلکل ثابتہ او سبکارہ خبرہ ده چه تکامل دندی او تو لو کا ثنا تو ہر لوی او اساسی صفت بلل کیزی ہر ہرہ سپہی بخان مجبور گنہی چه پردی سم حقیقت باندی اعتراف و کسری تول موجودات کہ زہر و ح دی او کہ غیر زہر و ح دوا رہ د تکامل دقانون ہر اساس تحول کوی او پر مخ غی . ہوز دلستہ ہوازی غوا رو چه دانسا نسا نو او مخصوصاً "زہوز د تولتی پر تکامل او تحول باندی یو غہ رہا وا جو و انسا نسا نو د ہفہ و خستہ غخہ چه دوی را پیدا شوی دی او روستہ لہ ہفہ نہ چه د تولتی ہر جو و لو باندی ٹی پیل کپی دی ہر بیا تر او سہ ہسوری چه د صنعت او د اتوم دورہ بلل کیزی د ژوند راز راز او جلا جلا دوری تیری کپی دی ددی ہولو دو رو قیسی چه بہ حقیقت کی دانسانانو د تولتی د تکامل قیسی دی پہ بل عبارت سرہ تاریخ بلل کیزی دا او سنی دہر مخ تک نہضت او د حقیقی دیمو کراسی نوم چه زہوز د خلقو او ٹھوانا نو پہہ منع کی پیدا شوی دی او روح پہ روح خپر پزی یوہ پہلا پیدا سوی ندی بلکہ دا دہنت تکامل د قانون ہر اساس باندی دی کم چه ہوز او شری ہر تو بلکہ سرہ تہری . منگر کہ ہوز غوا ہر چه دا تکامل لار لندہ او ژر تر ژرہ عخان و نور و قافلو تہ ورسوہ باید چه ہر عزم او فدا کاری سرہ د تحول د شریع او پر مخ بیولو د ہسارہ میدان فراخ گرو . دا بہ خنک و شی ؟ ہر ہفہ وخت چه ہوز و کولای شوی چہہ مملکت کینی سیاسی احزاب جو و او د ہسوز زلمیو پہ منع کینی فکری اتحاد او ملگرتیا د وطن د ترقی او د خلقو د ذہنیی او مادی تحول پہ لارہ کی تمنگہ کپو نو زہوز زلمیو قدم را اخیستل شوی دی ہر لہ ہفہ او ہوازی ہسارہ ہفہ نہ ہوز کولای شوجہ د خلقو او دولت د پارہ د سیاسی رشد او د گلو و منافصو د ہسوز ہسوز لو بہ اساس آزادانہ او مثبت نظری او عقلی اقدامات و کسرو .

محمد حسن محاسنی

وکیل شورا در جا جی چطور انتخاب میشود ؟

وکلای شورا طوریکہ در ملل دنیا خصوصاً ہسوز ان دیمو کراسی مروج است با ساس قوا شنین ہا راری تودہ انتخاب میشود ولی متأسفانہ یا بد بختانہ طوریکہ بہ ہمہ مملوم است در محیط ما بہ استثنای شہر ہا ی بزرگہ این طور نہو دہ ہمیشہ صاحبان رسوخ بدون آرای عامہ و قانیون دیمو کراسی خود بخود انتخاب ہستند . در جا جی ہم کہ یک حصہ از ولایت جنوبی و دارای حکومت محلی است بطرز عجیبی انتخاب وکیل صورت میگیرد مثلاً " از ابتدای تا سیم شورا تا امروز این مسئلہ بہ نوبت قومی متعلق بودہ در ہر دورہ نوبت ہر قبیلہ یا قوم کہ باشد شخص صاحب رسوخ آن خود بخود کمرو کالت را بستہ روانہ کا بل میشود و بہ تصقیب آن حکومت محلی او راق انتخابی او را ترتیب و بہ شورا میفرستد . بہ عقیدہ من این نوع انتخاب نہ تنہا بقوم جا جی مضر بودہ بلکہ برای ملت ہم مضر نیکی نخواہد داشت چندین اشخاص اکثراً "ناخوان محض و ہی تسلیم بودہ چطور شدہ میتواند برای قوم و وطن مصدر خدمت شدہ بتواند پس باین ذریعہ اگر بہ قوم متعلق باشد بقوم و اگر بکسی دیگر متعلق باشد بکس دیگر خا طرنشان مینمائیم کہ این نوع انتخاب را یک آن اولتر از بین بردہ . ہیش ازین اسباب بد بختی و ہسما ندہ گی را د برای قوم و وطن فرا ہم ننمائید . و طوریکہ دیمو کراسی حقیقی ایجاب میکنند بہ آرای عموم بصورت آزادانہ انتخاب وکیل بصل آید . و برای انجام این منظور لازم است کہ قانون انتخابات از جانب شورا ی ملی ترتیب و از ہمچہ اعمال جلوگیری نماید .

بیضه ماگه - (رحمانی)

زنان افغان

در تمام جراید و نامه های افغانستان و مخصوصاً در چند شماره نامه ملی انگار که تا اکنون نشر شد نویسنده گان و جوانان صاحب احساسات وطن ما از درد های مختلف و آرزو های گوناگون خویش بحث رانده دوا و علاج آنها جستجو میکنند اما هیچ کدام آنها از بزرگترین درد جامع ما که سبب حقیقی عقب ماندگی ما است ذکر نمیکنند. و این درد عبارت از وضعیت حقارت آمیزی زنان افغان در جامعه است که نه تنها قابل توجیه و ترحم میباشد بلکه ضرورت شدیدی بچاره فوری و اساسی دارد همه قبول خواهند نمود که اگر بگوئیم که زن در افغانستان فاقد هرگونه حقوق و آزادی است دختر جوان حق ندارد حسب دلخواه خود همسری انتخاب نموده با او ازدواج نماید زن حق ندارد اولاد خویش را قرار عقائد و نظریات شخصی خود تربیه نماید بلکه باید از اراده خانواده خود و شوهر خود اطاعت کند علاوه برین مسائل شخصی و خانوادگی از تمام حقوق اجتماعی مانند شمول در انتخابات اجرای وظایف رسمی و اجتماعی و غیره محروم بوده حتی علم را نیز تحصیل کرده نمیتواند و حالانکه این یک فریضه اسلامی است ما همه میدانیم که در تمام نقاط وطن ما پس دختران جوان مانند مال مصالحه میشود و هر دختر بآن خریدار بیکه قیمت بیشتری را در بدل او بوالدینش بدهد تعلق میگیرد. ما همه میدانیم که در بعضی نقاط افغانستان خانها و بیگهای مشهور بدون اینکه از راه عدالت پیشربیا یند و کسی پیدا نمیشود بر آنها اعتراض نماید زیرا آنها پول دارند و بقوت آن دهان همه را خاموش میسازد گمان میکنم که شرح حیات زنان بیچاره شان ضرورت ندارد چه هر کس بدبختی آنها را نزد خود مجسم ساخته میتواند پس آیا این طبقه از همه بیشتر مستحق رقت و چاره جوئی نمیباشد؟ و آیا این چاره سازی و وظیفه جوانان حساس و نویسنده گان صاحب درد ما نیست؟ آیا این چند ملیون دختران و زنان بیچاره که از قرنهای این طرف منتظر رهایی از زیر این بولی جور و ستم اند حق آنها ندارند که جوانان با همت و وطن ما یاری از آنها نموده برای علاج درد دیرین ایشان اقدام نمایند. آنها باید بخواهند بخواهند با شکر که با علاج درد این طبقه ستم دیده اکثر درد های اجتماعی ما نیز علاج خواهد شد. چه البته همسرا نیکه دارای حقوق مساوی و به هم دیگر علاقه قلبی داشته باشد در همه موارد در مقابلش با دحوادث بهتر مجادله و به کمک و تقویه همدیگر بهتر برای ترقی وطن خود خد مت کرده میتوانند همچنان ما در یک

عزیمت به امریکا

قرار خبر را دیوی دهلی سنا غلی نجیب الله خان سفیر کبیر افغانستان در هند بطرف امریکا عزیمت نمود. غرض رفتن او به امریکاتا هنوز معلوم نیست ولی چیزیکه ما را متاثر میسازد اینست که حرکت سفیر خود را با وجود داشتن دباختر آژانس و راه یوازمنا بیع خارجی میشنویسم!

به جواب الف - م -

مکتوب شما در یعه پوسته شهری و اصل و پرسیده که وکلای شورای منتخبه اهالی کابل در دوره حاضره برای خیر عامه چه اجراء کرده اند چون هر دو نفر از وکلای کابل سنا غلی غبار و محمودی اند بشما مشورت میدهم که بخود ایشان که صاحبان امتیاز جرایدند ای خلق و وطن اند - مراجعه و از آنها استیضاح فرمائید. یقیناً است بشما جواب مقتضی را خواهند داد.

سنا غلی ف - ه - د

مکتوبی را در اطراف موضوع بیگار باین اداره نوشته اید چون نام و آدرس خود را ننوشته بودید و در متن مکتوب ف - ه - د ولی بر سر پاکت (عبید الله) تحریر یافته بود لذا از نشر بازماند. اگر میخواهید نظریات ثان نشر گردد نام و آدرس خود را توضیح دارید.

+ صاحب تعلیم و تربیه اساسی یا شد اطفال لایق ترقی و بلند همت تری بازمیآورد. اگر بشما ریم امروز در تمام وطن ما تصداید زنان و دختران با سواد بدیده هزاران نفرند و غده زسانیکه داری تعلیم اساسی اند از دوسه صد نفر بیشتر نیست پس اگر جوانان ما میخواهند در ترقی دادن وطن عزیز ما کامیاب شوند باید از همه اولتر این طبقه معلوم را که بخواب عمیق جهل و خرافات فرورفته است بیدار نموده چشم او را با زو حیات حقیقی را برای او نشان دهند و به این صورت بر تصداید اشخاص بیدار و فداکار وطن بیا فزایند.

بقیه در اطراف مقاله سناغلی ۰۰۰۰!

در بین خود ها مذاکره و جرگه شان بخره اخذ
تصمیمات شروع شد بعد از مذاکره نیم ساعته متفقاً
به رئیس تنظیمیه اظهار نمودند: این مملکت - مملکت
خود ما و بناً این کار - کار خود ما است مانده تنها
به کشیدن این سرکه مجاناً حاضر میباشیم درین
و قتیکه شما بجهت ثواب الحکومه در پیشروی مسا
توار دارید آمده گی خود را برای هرگونه فداکاری
و قربانی به مقابل دشمن اظهار و هر آن گوشه
آزاد حکومت میباشیم.

رئیس تنظیمیه با تهنیت ازین احساسات اعلی شان
تشکر نموده گفتند که حقیقتاً شما از مملکت و ثروت
مملکت از خود شما است غیرت و وفاداری قوم شنوار
به ملت و حکومت معلوم بوده و از همین سبب است
که حکومت مستبوعه شما بآراهی تان علاقه داشته
و این مبلغ هنگفت را میخواهد از راه مشروع بجیب
شما بپندازد.

جرگه در آخیر اظهار نمود که ما این کار را بطرز
مزدور کاری نن بلکه بطور تیکه قبول داریم و ازین
لطف حکومت تشکر میکنیم. رئیس تنظیمیه در بیان
جرگه به ایشان گفت - که با وجود نداشتن وسایل
و وسایط کافی سرشته میدهم تا اعاشه و رهایش
شما را هم مامورین موظف حتی المقدور تهیه و
تدارک نماید علا و تا یک دا کتر را بداد و بیه
کافی در محل کار بشما میفرستیم. اهالی شنوار
به این غمخور بهای بی سابقه حکومت به نظر
استعجاب دیده بعد از صرف طعام چاشت
بار رئیس تنظیمیه قلها "مدون و مشکور بخانه ها
برگشتند. در غمخیزیل رئیس صاحب تنظیمیه به
مدیر فواید عامه راجع به تهیه آوردن تهیه خیه ها
و محل های رهایش و ایات و اوا مر کافی داده به
جلال آباد مراجعت فرمودند سناغلی دو کنتور
محمد طاهر خان دو کنتور خدمتی وزارت صحیه در
مشرفی با جراح و ادویه کافی در محضر من بطور خم
فرستاده شد. چندین مراتبه رئیس تنظیمیه او امر
خود را تلفیفاً تحقیق و از اجرای او مر و رسیدن
اجر و به کارگران و قعاً "فوقاً" بخود اطمینان حاصل
میکردند. حتی برای شنیدن شکایات کارگران -
مخصوصاً یکی دو مراتبه معاون ریاست تنظیمیه
به طور خم اعزام گردید این بود معلوماً تیکه
درین موضوع داشتیم و به اثر نندای وجدان
و محض بشری رفح اشتباه و بد بینیه آتوانوشته
بجریده انگار جهت نشر تقدیم کردم منقلم
محترم / آزرده نشوند اگر بحضور شان احضرام
کارانه عرض کنیم که دشمن در حال موجوده
با تمام قوا و قدرت خود در اثر تجربه و چشم دید
این جانب در نقاط حساس مملکت فوق الماده +

فصاحت پرو پا گندی مینماید و خیلی ممکن است
همان چند نفریکه جلو مو تر آقای صافی را گرفته
و عرصه حال نموده اینها به اسامی پلان مرتبه
اغیار بوده تا پرو پا گندی غلط بیگار شنوار
را که از رادیوی خود پرو د کاست کردند بیکی از
جوان های حساس مملکت که با آسایش و اراهی
توده قلباً "علاقه دار حقیقت نشان داده و برای
تبر خود دسته پیدا نمائند. و به فکر خود ر شان
جهت قطع ریشه موجودیت ملت و حکومت آن را بکار
برند. بد نخواستند بود. اگر متقدمین محترم قبل
از نشر مضمون تشقیدیه خود راجع به امثال این
گونه موضوعات به شمیرات مربوط جهت رفح
اشتباه خود اولاً "مراجعه و بعد تشقید خود را
نشر فرمایند.

(بقیه نظریه شما ۰۰۰۰)

مقصد همه یکیست و آن عبارت از اعتلای مملکت
عزیز است و بس. و ما یقین داریم که به این مقصد
عالی هیچ کس مخالفت ندارد. این راه هم
اعتماد کامل داریم که مرا منامه های جمعیتهای
مذکور بصورت قطع برای تند و پرو پیشرفت
ذهنیت های عامه خوب و مفید است. مردمهای
مفید را محفوظ نگاه داشتن و قوت مردمها
بدور آن جمع نکردن یا عملی شدن آنرا
تال دادن بخیا لم کار منافیست و خواهد بود
نظریه شما چیست؟

اشتراک

- کابل : (۳۶) افغانی سالانه
- ولایات : (۴۰) افغانی سالانه
- خارج : (۴) دالر سالانه

قیمت یک شماره

(۵۰) پول

مطبوعه : گسترش شخص انگار

کابل

